

Πνευματικότητα, Θρησκευτικότητα και Τέχνη

- Δρ. Ζαφειροπούλου Μαρία, founder Co2gether, γεροντολόγος
- Τσώκου Θεοδώρα, Data Consultants
- Προσωπικό κι από τα 3 ΚΑΠΗ του Τμήματος Τρίτης Ηλικίας του Κοινωνικού Οργανισμού του Δήμου Πατρέων (ΚΟΔΗΠ)

Θέμα έρευνας

- Η έρευνα διενεργήθηκε μεταξύ μελών των 3 ΚΑΠΗ Πατρών (Φεβρουάριος – Μάιος 2022).
- Στο ερωτηματολόγιο συμμετείχαν και απάντησαν **178 άτομα**
- Ηλικιωμένα άτομα παρακολούθησαν **βασικές αρχές αιογραφίες**, φιλοτεχνώντας ένα συλλογικό έργο το οποίο στολίζει τα ΚΑΠΗ Πάτρας. Στα μαθήματα η παρουσία **γεροντολόγου** βοήθησε στην ανάπτυξη λεπτής κινητικότητας, καθώς και στη νοητική ενδυνάμωση των συμμετεχόντων.
- Επίσης, οι ηλικιωμένοι είχαν την ευκαιρία να ανακαλύψουν τις κρυφές τους δυνατότητες και να παρακολουθήσουν **μαθήματα βυζαντινής μουσικής** από καταρτισμένους επαγγελματίες και καλλιτέχνες του χώρου, οι οποίοι σχεδίασαν ένα πλήρες πρόγραμμα εκμάθησης για τρεις ημέρες.
- Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει την υποκειμενική ικανοποίηση από την ποιότητα ζωής, τη θρησκευτικότητα και την πνευματική εμπειρία σε ηλικιωμένους, ενώ παράλληλα εξετάζει τον ρόλο της οικογενειακής κατάστασης, της υγείας και της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των ερωτωμένων.

Πρωτόκολλα- Διαδικασίες που ακολουθήθηκαν

Αγιογραφία

Νοητική ενδυνάμωση

- Προσευχή Αποστόλου Λουκά στην αρχή και στο τέλος των μαθημάτων
- Προσευχή κατά τη διάρκεια των μαθημάτων κάθε 3ο λεπτά
- Ανάλυση συμβολισμού αγιογραφίας

Σωματική ενδυνάμωση

- Ανάπτυξη τεχνικών λεπτής κινητικότητας ηλικιωμένων

Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική

Νοητική ενδυνάμωση

- Εισαγωγή στη σημειογραφία (παρασημαντική)
- Εκμάθηση βυζαντινών εκκλησιαστικών ύμνων και παραδοσιακών τραγουδιών

Στοιχεία συμμετεχόντων

Δημογραφικά στοιχεία

- Το 69% των ερωτώμενων είναι γυναίκες, ενώ παράλληλα το 33% των ατόμων ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 75-79 ετών.

Οικογενειακή κατάσταση

- Οι μισοί (56%) περίπου ερωτώμενοι είναι παντρεμένοι και το 37% χήροι.

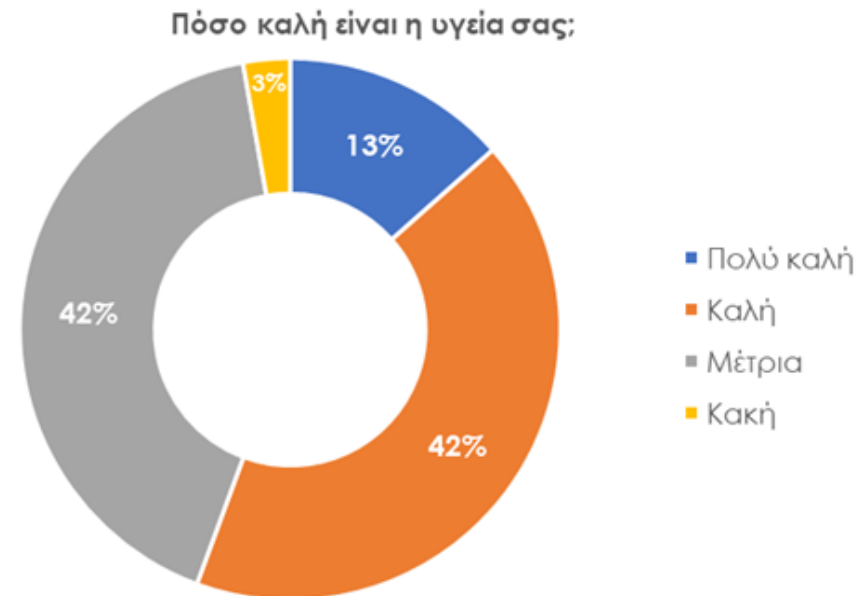
Εκπαιδευτικό επίπεδο – Ύπαρξη παιδιών

- Περισσότεροι (61%) από τους μισούς ερωτώμενους έχουν ολοκληρώσει το δημοτικό, ενώ το συντριπτικό ποσοστό (93%) έχει παιδιά.

Αντίληψη για την υγεία

Παρά το γεγονός ότι πάνω από τους μισούς ερωτώμενους (59%) αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα υγείας (Καρδιολογικά, Αναπνευστικά, Κινητικά, Σακχαρώδη Διαβήτη, Χοληστερίνη, Πίεση, Κατάθλιψη), το 84% των ατόμων απαντούν ότι έχουν «καλή» ή «μέτρια» υγεία και το 45% των ερωτώμενων αναφέρει ότι η ποιότητα ζωής τους είναι «καλή».

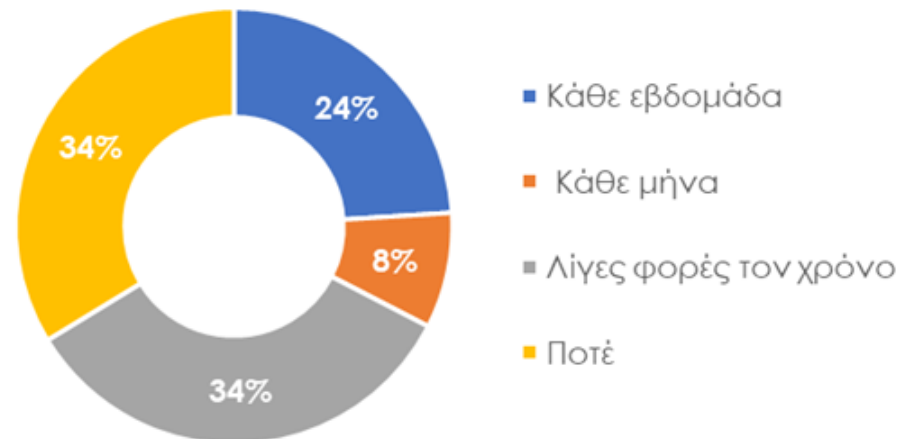
Διάγραμμα 1. Απάντηση στην ερώτηση «Πόσο καλή είναι η υγεία σας;» (%)

Πνευματική αντιμετώπιση ζητημάτων και θρησκεία

- Παρόλο που το 42% των ερωτώμενων απαντούν ότι «ποτέ» ή «λίγες φορές τον χρόνο» συμμετέχουν σε πνευματικές δραστηριότητες εκτός του εκκλησιασμού, περισσότεροι από 8 στους 10 (81%) αντλούν δύναμη από την θρησκεία, γεγονός που αποδεικνύει την θρησκευτικότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα.
- *Διάγραμμα 2. Από την ερώτηση «Εκτός από τον εκκλησιασμό κάθε πότε συμμετάσχετε σε άλλες πνευματικές δραστηριότητες;» (%)*.

Εκτός από τον εκκλησιασμό κάθε πότε συμμετάσχετε σε άλλες πνευματικές δραστηριότητες;

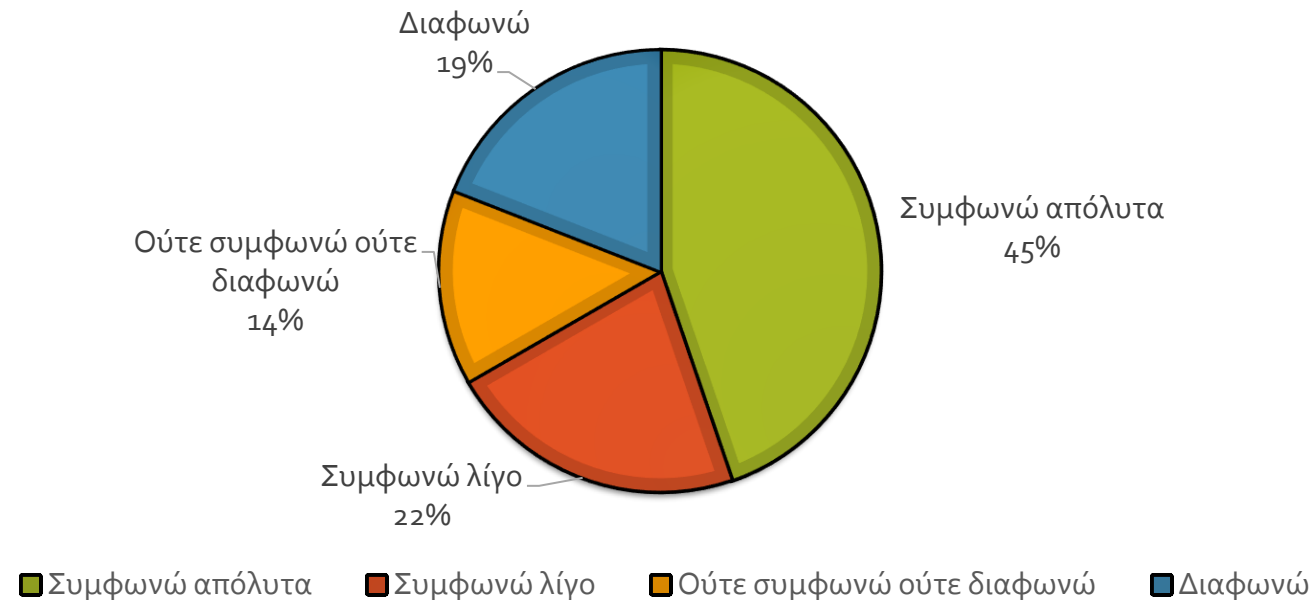
Βρίσκω δύναμη στην Θρησκεία

- Οι γυναίκες που συμμετέχουν στην συγκεκριμένη έρευνα και συμφωνούν απόλυτα με την έκφραση «Βρίσκω δύναμη στην θρησκεία» είναι αισθητά περισσότερες από το 22% των ανδρών, οι οποίοι συμφωνούν λίγο.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό (92%) των ερωτώμενων που συμφωνεί απόλυτα με την έκφραση «Βρίσκω δύναμη στην θρησκεία» ηλικιακά βρίσκεται μεταξύ 70- 74 ετών καθώς και από 85 ετών και άνω (91%).
- Η οικογενειακή κατάσταση, το εκπαιδευτικό επίπεδο και ο παράγοντας «υγεία» δεν αποτελούν παράγοντες, που επηρεάζουν αισθητά το πόσο δύναμη αντλεί κάποιος από τη θρησκεία.

Μοναξιά κατά την πανδημία

- Κατά τη διάρκεια του κορονοϊού το 40 % των ερωτώμενων αισθάνθηκαν περισσότερο μόνοι από πριν, ενώ το 41% των ερωτώμενων ζουν μόνοι. Ανεξάρτητα με το εάν έχει κάποιος παιδιά ή όχι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων αισθάνθηκαν περισσότερο μόνοι κατά τη διάρκεια της πανδημίας από ότι πριν.
- Επίσης, περίπου 5 στους 10 ερωτώμενους (47%) που δεν μένουν μόνοι αισθάνθηκαν περισσότερο μόνοι κατά τη διάρκεια της πανδημίας από ότι πριν.

Κατά τη διάρκεια του κορονοϊού αισθανθήκατε περισσότερο μόνη/ος από πριν;

Σχέση με το μάθημα αγιογραφίας και ψαλτικής

- Πάνω από τους μισούς (53%) συμμετέχοντες αισθάνθηκαν το μάθημα αγιογραφίας και ψαλτικής τόσο ως ευκαιρία για εκμάθηση και αναψυχή, όσο και για σύνδεση με τον Θεό.

